

Startupokba való befektetés, az innováció feltalálóival szembeni versenykorlátozó kikötések, a VJ/19/2019 határozat szempontjainak bemutatása

Dudra Attila
versenytanácsstag, Gazdasági Versenyhivatal

A SZELLEMITULAJDON-VÉDELEM AKTUÁLIS KÉRDÉSEI ONLINE KONFERENCIA
2020. november 6.

Start-up befektetések és versenyjog

Start-up befektetések specialitásai:

- Alapítók/ötletgazdák a start-up piaci értékét alapvetően meghatározó tudás hordozói.
- Növekedési potenciál: tervek, forrásigény.
- A forrást biztosító befektetők gyakran irányítási jogokkal lépnek be, adott piaci tudás nélkül.
- Az ötletgazdák gyakran a vállalatban maradnak közös irányítóként, vagy kisebbségi tagként, szakmai működtetésében részes félként.

Lehet szerepe a versenyjognak a start-up befektetések kapcsán?

- Fúziókontroll? A start-up jellemzően még kicsi, az organikus fejlődés nem fúzió. Befektetők belépésekor?
- Versenykorlátozó megállapodások vizsgálata? A start-up innovációval akar piacot nyerni/teremteni és nem a már piacon lévőkkel kartellezve. Befektetést védő versenykorlátozások?
- Mindkettő?

Fúziókontroll küszöbök

Bejelentési kötelezettség két alapon:

Hagyományos árbevételi küszöb - Tpv. 24. § (1) bek.: együtt 15 md Ft felett, legalább két független 1 md Ft felett, az ilyen tranzakciók nem hajthatóak végre a GVH engedélye nélkül.

Újabb küszöb - Tpv. 24. § (4) bek.: együttes árbevétel 5 md Ft felett és versenyprobléma lehetősége felmerül, nincs végrehajtási tilalom, a GVH a végrehajtást követő 6 hónapon belül vizsgálhatja.

Start-upokat érintő fúzió mindkét alapon a GVH elé kerülhet:

Hagyományos: több befektetési alap lép be közös irányítóként, akik teljesítik a Tpv. szerinti árbevételi küszöböket.

Új küszöb: nagyobb versenytárs vesz meg egy nagy potenciálú, de még érdemi tényleges árbevétellel nem rendelkező céget (killer acquisitions).

Versenykorlátozó kikötések

Hogyan függ össze a fúziókontroll és a versenykorlátozó megállapodások vizsgálata?

Ami fúzió az nem lehet egyben kartell is:

- előzetes struktúra kontroll vs. utólagos magatartás kontroll
- az összefonódásnak minősülő, piaci struktúra tartós változását eredményező megállapodások nem értékelhetők kartellként (akkor sem ha az adott összefonódás nem bejelentés-köteles)

A fúzió megvalósításához szükséges (ún. kapcsolódó) versenykorlátozások sem esnek a kartelltilalom alá (Tpv. 30. § (7) bek.):

- **Célja:** annak biztosítása, hogy a vevő az összefonódás tárgyát képező vállalkozás teljes értékét megszerezze.
- **Standard kör:** az eladó (irányítását vesztő) által vállalt versenytilalom, amely tárgya a céltársaság tevékenységéhez (termék és földrajzi piac) igazodik és időben is korlátozott (alap esetben max. 3 év).
- **Önértékelés szerepe:** fúziós döntések a kapcsolódó korlátozások értékelésére nem térnek ki, támpont a joggyakorlat (CodeCool ügy előtti) összegzése [1/2019. jogalkalmazási közlemény](#) VIII. fejezet.
- **Ha túlterjeszkedik a szükséges körön:** az esetleges versenykorlátozó magatartás külön eljárásban, utólag vizsgálható (a fúzió engedélyezésétől függetlenül).

CodeCool ügy

A **fúzió**: az informatikai képzési szolgáltatásokat nyújtó start-up, a CodeCool Kft. felett két befektetési alap közös irányítást szerzett, ami versenyproblémát nem vetett fel, ezért az összefonódás-bejelentés (ÖB/1/2019) alapján nem indult eljárás, a GVH hatósági bizonyítvánnyal tudomásul vette azt.

A versenykorlátozó megállapodást vizsgáló VJ/19/2019 sz. ügy:

- A CodeCool, annak tagjai és a befektetési alapok által aláírt befektetési szerződés versenytilalmi kikötései a kapcsolódó versenykorlátozások standard körén túlterjeszkedtek, felmerült a versenykorlátozó magatartás gyanúja.
- A GVH sem jogsértést, sem annak hiányát nem állapította meg, hanem a felek által **a versenytilalmi kikötések módosítására tett kötelezettségvállalást írta elő**. A [döntés](#) és az ennek kapcsán kiadott [sajtóközlemény](#) is elérhető a GVH honlapján.

Kapcsolódó versenykorlátozások értelmezésének frissítése

A CodeCool döntés lényegesebb elemei:

- ✓ Kapcsolódó versenykorlátozás lehet a kisebbségi tulajdonosként bennmaradó ötletgazdákra vonatkozó korlátozás (akkor is ha eddig sem voltak irányítók), amíg tagok és a kiszállást követő 2 évre.
- ✓ Tilalom földrajzi kiterjedése: a tranzakció időpontjában meglévő, valamint tervezett területi körre, amelyre már történtek előkészületek.
 - Csak a jelenlegi (közvetlenül vagy közvetve) tulajdonos tagokra vonatkozhat, múltbelire akkor sem, ha korábban alapító, vagy jelentős tag volt.
 - Nem lehet kapcsolódó korlátozás az általános rendelkezés arra, hogy a versenytilalmi kötelezettséggel azonos tartalmú korlátozásokat vezetnek be a kulcsmunkavállalók munkaszerződéseibe.

Köszönöm a figyelmet!